

Най-висока оценка от Министерството на образованието и науката за работата на Русенския университет

На 15 октомври 2021 г. от МОН пристигна добрата новина, че работата на Русенския университет за първата година от изпълнение на Политиката за развитие на висшето училище, утвърдена със заповед на министъра на образованието и науката, е оценена с максималната оценка 4.00, означаваща 100-процентно постигане и преизпълнение на стойностите по всички индикатори в стратегическия документ.

Това е изключително признание за качеството на образователната и изследователската дейност в университета, за постигнато високо ниво на иновативност и дигитализация на образователното съдържание, за резултатността на изследователската и международната дейност и за цялостното многостранно възходящо развитие на Русенския университет.

Получената максимална оценка е повод за изключително удовлетворение и изразяване на благодарност за усилията на цялата академична общност на Русенския университет. Признателност към нашите преподаватели и изследователи за неуморния им стремеж към самоусъвършенстване и равняване по най-добрите европейски и световни академични практики.

Благодарност към студентите и докторантите от Русенския университет за високите им постижения и партньорството в учебния процес и изследователската дейност. Признателност към всички сътрудници и партньори на университета, за които успехът на висшето училище е мисия и призвание.

Специална благодарност към нашите колеги от МОН за подкрепата и ползотворното сътрудничество.

Най-високата оценка за работата на Русенския университет доказва безспорно потенциала му на предприемчива и иновативна институция, ангажирана с развитието на регионалната екосистема. Но тази оценка също така ни задължава да продължим напред с неотслабваща енергия и устременост към още по-високи успехи.

Нека заедно да продължаваме да градим мечтаното бъдеще на Русенския университет като отворено иновационно пространство, в което се преплитат духът на традицията, новаторството на идеите и респектът към непреходните академични ценности.

*Академик Христо Белоев, дтн,
Ректор на Русенския университет*

На 8 декември 2021 г. кметът на Община Русе Пенчо Милков отличи двама студенти от Русенския университет – **Цветелина Цветозарова Стефанова**, спец. „Компютърни системи и технологии“, и **Ангел Ивелинов Иванов**, спец. „Растениевъдство“ с наградата на Община Русе **Студент на годината**.

В БРОЯ

Научна конференция на Русенския университет 2021 г. и 5D ALLIANCE	2
Русенският университет отпразнува своята 76-годишнина	3
Прием на нови студенти за академичната 2022–2023 г.	4
Русенският университет в рейтингова система U-MULTIRANK	4
Визити и постижения	5, 6
Плавателен съд с хибридно задвижване HydRUforce	7
Иновативни прояви и проекти	8, 9, 10
Анкета с Еразъм студенти	10
Страници за академично творчество...	
„Спасение“, Руси Русев	11
Будителите – вчера и днес	12
Университетски спортен център...	
Тридесет години клуб „Ехо“	12, 15, 16
Есенни студентски спортни прояви	13
Приз Доброволец на СТПД „Академик“	14
Нови книги в „Академи Книга“	16

Ректорът бе избран за академик на БАН

На 26 октомври 2021 г. ректорът на Русенския университет „Ангел Кънчев“ проф. дтн Христо Белоев бе избран от събранието на академиците на Българската академия на науките за **академик в областта на инженерните науки**.

„Това е висока оценка както за мен, така и за научните екипи от страната и чужбина, които ръководя, за инженерната общност в страната, за Русенския университет и за град Русе“, сподели академик Христо Белоев.

Академик Христо Иванов Белоев е роден през 1958 г. Той е водещ български учен в изследването, разработката и внедряването на съвременна земеделска техника и нови противоерозийни, енергоспестяващи и екологично чисти технологии за равнинни и наклонени терени. През 2014 г. е избран за член-кореспондент на БАН.

Академик Христо Белоев е трети мандат ректор на Русенския университет „Ангел Кънчев“ и професор в Аграрно-индустриалния факултет. Председател е на Съюза на учените – клон Русе, и член на Общински съвет – Русе.

Отличаван е многократно от национални и международни институции, академии, научни организации, университети, асоциации. Едно от значимите отличия е Орден „Св. св. Кирил и Методий – I степен“ от Президента на Р. България за големи заслуги в областта на образованието и науката, 2015 г.

Научна конференция на Русенския университет 2021 г. и 5D ALLIANCE

60-ата международна научна конференция на Русенския университет бе открита от проф. д-р Диана Антонова – зам.-ректор по научноизследователската дейност, която приветства участниците в залата, както и многобройните изследователи, присъстващи онлайн. Форумът срещна учени от 17 държави и събра партньорите в изследователското семейство 5D ALLIANCE.

В навечерието на Деня на народните будители Русенският университет „Ангел Кънчев“ откри 60-ата международна годишна научна конференция на Русенския университет и Съюза на учените – Русе с пленарен доклад на ректора на Русенския университет академик Христо Белоев на тема „Модернизация на висшето образование в България и роля на регионалните университети“.

Конференцията се проведе в периода 28–30 октомври 2021 г., като включи пленарна сесия и 28 паралелни виртуални тематично обособени сесии, в които изследователи от 17 държави в Европа и Азия представиха 314 научни доклада, обединени от водещата тема на научното събитие „Нови индустрии, дигитална икономика, общество – проекции на бъдещето IV“. Това е четвъртото издание по тази тема, поради проявения интерес на учените от страната и чужбина към изследване на различни процеси, тенденции и практики в условията на трансформираща се социално-икономическа среда – от нейните регионални до глобални измерения. Сесии като част от Конференцията се проведоха и във филиалите в Силистра (15 октомври 2021 г.) и Разград (5 ноември 2021 г.), което за пореден път подчертава ролята на университета като фактор за развитие на регионите.

Основно събитие в програмата на Конференцията е Първата официална среща на партньорите по проект „Дигитални технологични системи за чиста и сигурна околна среда – 5D ALLIANCE“, част от Националната пътна карта за научна инфраструктура на Р България. Проектът се координира от Русенския университет и е уникален по рода си, тъй като цели да създаде и развива хибриден тип дигитална разпределена изследователска инфраструктура, която да е движеща сила за социално-икономическия напредък в Дунавския макрорегион.

5D ALLIANCE обединява 11 университета и института от страната и 13 асоциирани партньори. Партньорската среща се проведе на 29 октомври 2021 г. с участието на ректори и директори на изследователски институти

и организации, които са пълноправни партньори в Алианса. На нея се представиха плановете за развитието на инфраструктурата и на консорциума и бе избрана правна форма за неговата регистрация.

5D ALLIANCE събира в едно изследователско семейство екипи от учени, които да взаимодействат без граници, да намират иновативни решения за индустриите, като разгръщат потенциала си в условията на глобална свързаност, споделени ресурси, ноу-хау и експертиза. Концепцията на 5D ALLIANCE не е само илюстрация на визията на Русенския университет и партньорите за модернизация в сферата на научните изследвания, но и стъпка напред по пътя на отворената наука на България.

„Убеден съм, че енергията, новаторството и обединените усилия, капацитет и ресурси на всички партньори в 5D ALLIANCE ще позволят да изградим една значима за бъдещето на България и Дунавското пространство, споделена научноизследователска инфраструктура, която да осигури нови хоризонти пред много млади учени!“ – сподели акад. Христо Белоев.

Проектът бе високо оценен от Европейската комисия и Министерството на образованието и науката при селекцията на предложения, които да са част от Националната пътна карта на научната инфраструктура в края на миналата година, а ролята на Картата е да приоритизира важните за страната научни обекти, които да могат да получават в бъдеще административна, техническа и финансова подкрепа за реализация на значими научноизследователски проекти.

***

Научното събитие продължи с още два пленарни доклада. Доц. д-р Ангел Кунчев – Министерство на здравеопазването, Главен държавен инспектор по здравеопазване, изнесе доклад на тема: „Заключения, наложени от пандемията в областта на общественото здравеопазване“, а доц. Матео Роси – Университет Санио, Бенвенуто, Италия, и доцент по корпоративни финанси в LUISS, Рим, Италия, представи доклад на тема: „ESG (околна среда, социален контрол и управление) и корпоративни финансови резултати: посредническата роля на зелените иновации. Примери от европейски фирми“.

Темите на пленарните доклади са актуални за нашето съвремие и предизвикват интереса не само на научните среди, но и на цялото общество.

Информацията е предоставена от ВОР.

Русенският университет отпразнува своята 76-годишнина

На 12 ноември 2021 г. в Русенския университет бе отбелязана 76-годишнината от неговото основаване, както и 171 години от рождението на патрона му Ангел Кънчев. Гости на празника бяха кметът на община Русе Пенчо Милков, областният управител Борислав Българинов и неговите заместници – д-р Стефка Караколева и Синан Хебибов.

Русенския университет академик Христо Белолев произнесе академично слово, в което сподели:

„На 12 ноември се обръщаме с думи на признателност към всички Вас – достойните творци на знанието и науката в Русенския университет. Преподавателите, служителите, студентите, докторантите, випускниците

Празникът започна с поднасяне на венец и цветя на паметника на Ангел Кънчев пред университета. Поради необходимостта от спазване на противоепидемичните мерки, във фойето се събраха малък брой представители на академичното ръководство, преподаватели, служители, студенти и докторанти. Всички останали членове на академичната общност и приятели на Русенския университет бяха направени съпричастни на празника чрез излъчване на живо в YouTube канала на университета. След приветствените слова на П. Милков и Б. Българинов ректорът на

на университета са нашият безценен капитал от творческо вдъхновение, респект към богатството на идеите, критична оценка, толерантност към различията, младост на поривите и духа, неугасваща вяра в тържеството на академичните и човешките ценности.“

По случай Деня на Русенския университет (12 ноември) Ректорското ръководство и Университетската библиотека организираха 21-то издание на традиционната *Изложба на печатни и електронни издания* на преподаватели, докторанти и студенти, която бе открита официално от ректора акад. Христо Белолев. През 2021 г. изложбата представи общо 150 издания на български и английски език, разделени в 11 категории. Академик Белолев връчи грамотите на класираните се на първо място във всяка категория колеги, както и специалната награда на проф. д-р Юлиана Попова и колектив за рекламни материали във връзка с юбилейното честване на 75-годишнината на Русенския университет.

По традиция на този ден ректорът академик Христо Белолев връчи дипломите на колеги, защитили научни степени и получили научни длъжности през 2020 и 2021 г. Независимо от предизвикателствата и трудностите, през този период 25 преподаватели са защитили ОНС „доктор“, а 3-ма са станали „доктори на науките“. Академичната длъжност „доцент“ са получили 9 преподаватели, а професорите на Русенския университет са се увеличили с трима.

Празникът завърши с химна на университета, който по думите на академик Белолев е „нашето съкровено пространство за творчество в образованието и науката“.

Информацията е предоставена от ВОР

Прием на нови студенти за академичната 2022–2023 г.

Заявката към МОН за броя на приеманите студенти в Русенския университет, завършили средно образование, през учебната 2022–2023 г. за обучение на държавна издръжка в редовна, заочна и дистанционна форма е за 48 специалности от 23 професионални направления в 7 области на висшето образование, включително и една специалност „Земеделска и автотранспортна техника“ за прием на българи, живеещи извън Република България, съгласно чл. 4, ал. 1 и чл. 5, ал. 1 на ПМС № 103/1993 г. Допълнително е обявен прием в две специалности с финансиране само на собствена издръжка „Публична администрация“ и „Дигитален мениджмънт и иновации“, съответно в заочна и дистанционна форма.

Новите моменти в приема на студенти след завършено средно образование са свързани с промените в обучението и дипломирането на учениците от учебната 2021–2022 г., определени от Закона за предучилищното и училищното образование и Закона за професионалното образование и обучение. Русенският университет участва активно в общественото обсъждане на новите правила, проведено по инициатива на МОН, както и в дискусиата, предизвикана от поставените въпроси от омбудсмана на Република България.

1. Оценка от двата задължителни държавни зрелостни изпита, вкл. и държавния изпит за придобиване на професионална квалификация, положени съгласно изискванията на Закона за предучилищното и училищното образование и Закона за професионалното образование и обучение и от Закона за степента на образование, общообразователния минимум и учебния план след 01.01.2008 г., се признават за оценки от съответстващи конкурсни изпити в Русенския университет, съгласно приложената таблица за съответствие.

2. За оценка от съответстващ конкурсен изпит се признават и оценките от положени след 01.01.2008 г. допълнителни държавни зрелостни изпити (по желание на ученика) по избрани измежду следните учебни предмети: български език и литература, математика, информатика, информационни технологии, история и цивилизация, химия и опазване на околната среда, география и икономика, биология и здравно образование, физика и астрономия, предприемачество и английски език.

3. При формиране на състезателния бал оценките от дипломата по предмети, влизачи в балообразуването, се вземат от задължителната подготовка на дипломата за средното образование от втори гимназиален етап. Ако такава оценка липсва, тя може да бъде заменена с оценка от положен кандидатстудентски изпит по съответния предмет.

Кандидатстудентските изпити за прием след средно образование се провеждат в две сесии – предварителна и редовна, по изготвен график, публикуван на страницата на университета <https://www.uni-ruse.bg/admission/bachelors/guide/annexes/preliminary-exam-schedule>.

Предварителната сесия ще се проведе в осем съботни дни – на 22 януари 2022 г.; 5 и 19 февруари 2022 г.; 5 и 19 март 2022 г.; 2, 16 и 30 април 2022 г., с начало 9 часа. Редовната сесия е в два дни на 9 и 10 юли (събота и неделя) 2022 г. от 9 и 13 часа.

Кандидатите могат да подадат заявки за участие в изпити на място в сектор **Прием на нови студенти** – корпус 1, етаж 2, стая 1.322.3 или онлайн на адрес <https://online.uni-ruse.bg/> (с достъп и през страницата на университета www.uni-ruse.bg) до 2 дни преди определената дата. Изпитите ще се провеждат в Русе, Силистра, Разград и Видин.

При явяване на изпити кандидатите заплащат такса в размер на 50 лв. за един изпит и по 30 лв. за всеки следващ.

Изпитите са под формата на тест с обща и специална част. Общата част съдържа 20 въпроса по български език и езикова култура, а специалната част обхваща 40 въпроса в области по избор: Български език, История на България, Общотехническа подготовка, Математика, Информатика и информационни технологии, Икономическа география на България, Биология и Химия.

Процедура за предварително записване за избрана специалност

Във връзка с ограничаването на опасността от разпространение на КОВИД 19 и спазването на противоепидемичните мерки, Русенският университет осигурява възможност за предварително онлайн кандидатстване с гарантиран прием за една избрана специалност в редовна форма на обучение. За целта платформата <https://online.uni-ruse.bg> е надградена с полето „Запазване на място в желана специалност“. Освен директно до платформата е предвиден достъп и през страницата на университета <https://uni-ruse.bg/>. Опцията ще бъде активна от 25 ноември 2021 г. до 7 юли 2022 г. и се ползва след предварителна регистрация от самата страница <https://online.uni-ruse.bg/>.

Абитуриентите, завършващи през тази година, могат да се възползват от възможността за предварителен гарантиран прием със само няколко кликания и избор на желаната специалност от падащо меню. За притежаващите диплома за завършено средно образование от предходни години е предвидена допълнителна опция за въвеждане на данни от нея.

За заплащане на кандидатстудентските и семестриалните такси системата генерира вносна бележка с необходимите данни за различни видове банкиране.

Освен онлайн процедурата може да се проведе и на място в сектор Прием на нови студенти или чрез оператор по телефон на: 082 841 624, 082 888 247, 0887 592 349, както и на адрес admission@uni-ruse.bg.

Кандидатстудентските изпити по Български език и История на България за специалност *Право*, и по Биология за специалностите *Акушерка*, *Медицинска сестра* и *Лекарски асистент* са задължителни. Оценките от държавни зрелостни изпити не могат да заместят тези изпитни оценки.

Напомниме, че въведената от Русенския университет технология за онлайн провеждане на кандидатстудентски изпити е базирана на оригинална платформа за генериране на многовариантни тестове от затворен тип в реално време при зададена продължителност и автоматична проверка. За осигуряване на видео- и аудионаблюдение на изпита програмата е интегрирана със системата за конферентни връзки BigBlueButton.

Сектор „Прием на нови студенти“,
admission@uni-ruse.bg.

Русенският университет в рейтингова система U-MULTIRANK

Русенският университет „Ангел Кънчев“ заслужено зае призови места в ранглистата на европейските университети, обучаващи студенти в направления „Здравни грижи“ и „Социални дейности“. В условията на силна конкуренция между висшите учебни заведения от Европейския съюз университетът е оценен като най-добро място за образование, удовлетвореност на студентите и възможности за международна мобилност, според наскоро публикуваните данни на европейската рейтингова система U-MULTIRANK.

U-MULTIRANK прави ежегодно класиране на университетите, а Русенският университет участва в него още от първото й издание през 2014 г. Всяка година Русенският университет подава данни на различни професионални направления за участие в европейския рейтинг, в зависимост от определените от неговите организатори направления.

В изданието за 2021 г. по различни професионални направления са оценени общо

1101 университета от Европа, от тях – 727 от Европейския съюз, сред които 12 от България. Направление „Здравни грижи“ на Русенския университет е на второ място като общо представяне сред 44 университета от Европейския съюз, които провеждат обучение по него, и се нарежда на първо място за цялостна оценка на обучението (получено като резултат от 7 различни показателя) от анкетите на студентите. Направление „Социални дейности“ е на първо място по рейтинг сред 43 университета от Европейския съюз със сроден профил като най-добро място за образование, удовлетвореност на студентите, изследователска ориентираност и възможности за международна мобилност.

U-Multirank сравнява профилите на университетите по 5 измерения: преподаване и учене, наука, трансфер на знания, международна ориентация и влияние в региона, като представянето се оценява на две нива: за институцията като цяло и за професионалното направление.

Данните за всяко от измеренията се извличат по серия от индикатори, включени в три въпросника – за институцията, за професионалното направление и студентска анкета, като всеки от студентите получава индивидуален код за достъп до въпросника онлайн. Освен правото на висшето училище на самооценка и предоставяне на данни, администраторите на системата използват съществуващи библиометрични бази данни, и изследователски платформи, свързани с публикациите и патентите в оценяваното направление. Оценката на преподаването и обучението се базира основно на студентското мнение.

В една толерантна, отговорна и успяваща общност на студенти и преподаватели в Русенския университет всеки мотивиран да работи в избраната професионална сфера, може да намери своето място, успешна реализация и призвание, което е и неотменно свързано с оценката и рейтинга на избраното направление.

Визити и постижения

Среща на висшите учебни заведения на Китай и страните от Централна и Източна Европа

На 2 декември 2021 г. в Нингбо, провинция Жедзян, Китай, и паралелно онлайн, се проведе 7-ата среща на Консорциума на висшите учебни заведения на Китай и страните от Централна и Източна Европа. Общата тема на срещата бе „Устойчивото развитие на сътрудничеството за висше образование между Китай и страните от Централна и Източна Европа“. Поради ограниченията от въздействието на пандемията COVID-19 срещата беше предавана на живо.

Онлайн се включиха представители на 8 страни от Централна и Източна Европа – България, Румъния, Гърция, Чехия, Полша, Унгария, Сърбия и РС Македония. Академик Христо Белоев – ректор на Русенския университет, представи Визията за модернизация на висшето образование в Русенския университет и сътрудничеството с Китай в рамките на панелната сесия.

Темата бе „Дигитална трансформация на образованието в пандемичен контекст, съвместно отглеждане на таланти и изследователски програми за селско стопанство, езиково обучение, цифрова икономика и здравна индустрия, сътрудничество между университетите“. Участие в срещата взе и зам.-ректорът по интернационализация и комуникационна политика доц. д-р Десислава Атанасова.

Възможности за сътрудничество между висши училища и МСП с ЕИТ

На 22 октомври 2021 г. ректорът на Русенски университет академик Христо Белоев представи Визията за модернизация на русенската Алма матер на виртуална кръгла маса *Възможности за сътрудничество между висши училища и МСП с ЕИТ*, организирана по инициатива на еврокомисаря по иновации, изследвания, култура, образование и младежта Мария Габриел и на министъра на образованието и науката акад. Николай Денков.

Във форума взеха участие министърът на икономиката Даниела Везиева, директорът на Европейския институт за иновации и технологии (ЕИИТ) Мартин Керн и Уесли Крок – ръководител „Образование и NEInnovate“ на (ЕИИТ).

Директори на иновационни структури и изследователски центрове от Европа представиха предизвикателствата и резултатите от инвестирането в иновации, наука и образование, отговарящо на съвременните потребности на пазара на труда в условията на глобализация и дигитална трансформация на обществата пред повече от 130 участници.

Представители на ключови заинтересовани страни, бизнес партньори и ръководствата на Софийския и Русенския университети обсъдиха възможности за сътрудничество и бъдещите инициативи.

Централна тема в дискусиата бе модернизация на висшето образование. Акцент в представянето на Русенския университет бе регионалната и макро-регионална значимост на висшето училище като фактор на позитивна промяна и социално-икономически напредък, чрез устойчивата и целенасочена

политика на разумно инвестиране, сътрудничество, коопериране и споделяне на инфраструктури и ресурси между партниращи си публични, частни и неправителствени организации, водещи за развитието и интелигентната специализация на Дунавския регион.

Материалите са предоставени от ВОР

Визити и постижения

Посланикът на Румъния в Русе

На 22 октомври 2021 г. Н. Пр. госпожа Бръндуша Йоана Предеску – Извънреден и пълномощен посланик на Румъния в Република България, посети Русенския университет „Ангел Кънчев“. Тя бе придружена от Аурелиа Домницеану – министър съветник, Синан Хебибов – зам.-областен управител на Област Русе, и Лили Ганчева, изпълнителен директор на Еврорегион „Данубиус“.

Гостите бяха посрещнати от Ректора на Русенския университет академик Христо Белоев, проф. д-р Пламен Кангалов – зам.-ректор по учебната работа, проф. д-р Пламен Даскалов – зам.-ректор по развитие, координация и продължаващо обучение, доц. д-р Тания Грозева – главен секретар на Русенския университет.

Ректорът на Русенския университет акад. Христо Белоев представи модерната база, съвременните ресурси за обучение и изследвания, дълголетните образователни традиции и авторитетната лидерска позиция на университета. Представена беше работата по проекти, международната дейност, румънските контакти и дългогодишното сътрудничество с над 20 университети и институции в Румъния. Ректорът на Русенския университет заяви желанието си да се развиват и надграждат връзките с Румъния. Ректорът на университета е Доктор хонорис кауза на три румънски университети – Питещи, Констанца и Бакъу.

Н. Пр. госпожа Бръндуша Йоана Предеску сподели, че поощрява и подкрепя стремежа на Русенския университет към интернационализация и покани акад. Христо Белоев на среща в Румънското посолство, където да обсъдят нови идеи и възможности за разширяване на сътрудничеството между българските и румънските образователни институции.

Обучения за педагогически специалисти в мултикултурна среда

Русенският университет „Ангел Кънчев“ беше избран за изпълнител за провеждане на краткосрочни обучения с кредити на учители, педагогически специалисти и директори от образователните институции-партньори за работа в мултикултурна среда по проект BG05M2OP001-3.017-0005

„Мултикултурната класна стая – мотивация, квалификация и успех“. В тази връзка на 19 ноември 2021 г. се подписа договор за изпълнение между Русенския университет и сдружение „Българо-Румънски трансграничен институт по медиация“.

Основната цел на проекта е да повиши професионалните компетентности на учителите, директорите и другите педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда, преподаване на знания и формиране на умения у децата и учениците за възприемане на етнокултурните различия. Обученията на педагогическите специалисти ще се организират от Центъра за продължаващо обучение към университета, като за лектори са поканени университетски преподаватели. В обученията ще бъдат включени детски градини и училища от Русе и региона.

Гост на Русенския университет бе академик Пламен Карталов

На 30 ноември 2021 г. академик Пламен Карталов посети Русенския университет преди представянето на своята книга „Моят Вагнер“. Заедно с него бяха известният немски музикален критик д-р Клаус Биланд и издателят чл.-кор. Иван Гранитски. Те бяха посрещнати от ректора на Русенския университет академик Христо Белоев и представители на ректорското ръководство. Ректорът запозна гостите с Русенския университет и неговата дейност, богатите международни контакти и модерната материална база на висшето училище.

Русенският университет бе един от главните организатори на представянето на книгата на акад. Карталов „Моят Вагнер“. Събитието се проведе в зала „Европа“ на Доходното здание в Русе и предизвика голям интерес сред русенци. Книгата бе представена от немския музикален критик д-р Клаус Биланд, който е автор на австрийското списание „Der neue Merker“ и на британското „Opera“.

„Несъмнено книгата „Моят Вагнер“ ще се превърне както в събитие от културния живот на съвременна България, така и в паметник на един духовен подвиг“, убеден е чл.-кор. Иван Гранитски.

Материалите са предоставени от ВОР

Иновативен проект

Русенският университет изгради плавателен съд с хибридно задвижване слънчева енергия – батерия – водородна горивна клетка

На 25 ноември 2021 г. в акваторията на река Дунав при Силистра бе първото демонстрационно плаване на надградения екологичен плавателен съд HydRUforce с хибридно задвижване на база на *слънчева енергия – батерия – водородна горивна клетка*. Той е първи по рода си в България и е дело на екип на Русенския университет „Ангел Кънчев“ с партньори от различни институции – БАН, Технически университет – София, Община Русе и Община Силистра.

В събитието взеха участие кметът на Община Силистра д-р Юлиан Найденов, областният управител на Област Силистра Ели Тодорова и зам.-областният управител Минчо Йорданов, зам.-кметът на Община Русе инж. Димитър Недев, представители на ИА „Морска администрация“, зам.-ректорът на Русенския университет проф. д-р

Пламен Даскалов, деканът на Факултет Транспортен доц. д-р Асен Асенов и директорът на Филиала на Русенския университет доц. д-р Румяна Лебедова, преподаватели, студенти и граждани.

Проф. Пламен Даскалов, който е и част от екипа, поздрави всички присъстващи от името на академичното ръководство на университета и връчи грамоти на екипа, подписани от ректора академик Христо Белоев.

Разработката е с нулеви въглеродни емисии и е по Националната научна програма „Нисковъглеродна енергия на транспорта и бита“ (Е плюс), финансирана от Министерството на образованието и науката. Допълнителният финансов ресурс е от Русенския университет – академична столица на Северна България.

Представянето откри ръководителят на проекта проф. д-р Велизара Пенчева от Русенския университет, на която областният управител Ели Тодорова връчи специален поздравителен адрес. В него се казва: „Пожелавам Ви да продължите успешно предварително заявените си намерения по узаконяване на плавателния съд, както и по последващите тестови изпитвания и оценки на отделни елементи, заложи в проекта“.

Кметът на община Силистра д-р Юлиан Найденов благодари на Русенския университет за възможността да бъде създаден плавателния съд на основата на понтон със соларен покрив, изграден по проект „Чист достъп в трансграничната зона Силистра – Кълъраш“, финансиран по програма за трансгранично сътрудничество, като от българска страна Община Силистра и Русенският университет са отново партньори.

В словото си доц. д-р Румяна Лебедова – директор на Филиал Силистра, сподели, че студенти от инженерното направление на университета участват в реализацията на проекта, което за тях е безценен практически и научен опит. Заедно с други участници в него – професори, доценти и докторанти, те получиха поздравителни грамоти от името на академик Христо Белоев – ректор на Русенския университет.

Доц. Асен Асенов представи основните системи на плавателния съд и заедно с останалите членове на екипа – доц. Иван Белоев, доц. Димитър Грозев и доц. Цветелина Георгиева, отговаряха на въпроси. Те бяха активно подпомогнати от работилите на терен докторанти инж. Валери Георгиев и инж. Стоян Няголов.

Получен бе и поздравителен адрес от изп. директор на Асоциацията на Дунавските общини „Дунав“, в който е записано, че като организация на 34 местни власти от Дунавския регион в България, асоциацията е разположена в центъра на екосистемата за декарбонизация на Дунавския регион. „Надяваме се, че съвместно с Русенския университет и останалите заинтересовани страни ще успеем да постигнем амбициозна визия, превръщайки региона в пример за постигане на климатичните цели на Европа“.

Проф. Пенчева обяви пред присъстващите, че през 2022 г. ръководеният от нея екип продължава дейността с няколко амбициозни задачи, сред които е узаконяването на плавателния съд в условия на недостатъчно наличие на регулаторни норми за подобен тип хибриди, свързани с иновации като водорода като източник на енергия.

В сферата на научноизследователските задачи на научния екип влизат още няколко в различни направления: тестване в реални експлоатационни условия, както и оценки на ефективността на енергийния мениджмънт; на енергийните разходи при различни натоварвания и др. Предстои също разработка на концепция за обучение и демонстрации в реално водородно съоръжение.

Актуално е и традиционното за подобни проекти осигуряване на публичност на получените научни резултати, някои от които вече са публикувани под формата на натрупана експертиза, споделена и на международни научни конференции.

***

В периода 2019–2021 г. научен екип от Русенския университет изгради демонстрационен плавателен съд HydRUforce с хибридно задвижване и с нулеви въглеродни емисии. HydRUforce е първият български демонстрационен плавателен съд, изграден с хибридно задвижване на база *слънчева енергия – батерия – водородна горивна клетка*. Съществена иновация на плавателния съд е комбинирането на енергия освен от слънчеви панели и от водородна горивна клетка за задвижване на плавателния съд.

С изграждането на HydRUforce България добавя своя дял към изследванията за използване на нисковъглеродната енергия във вътрешния воден транспорт на Европа.

За корпус на плавателния съд е използван понтон със соларен покрив изграден по проект „Чист достъп в трансграничната зона Силистра – Кълъраш“.

Предвидено е демонстрационният плавателен съд да превозва максимум 12 човека с екипажа, при скорост на плаване 5-7 km/h срещу течението и респективно 12-14 km/h по течението.

Плавателният съд има правоъгълна форма със следните технически данни: дължина 10,5 m; ширина 4,5 m; височина 2,5 m; маса 3,5 t. Задвижването на плавателния съд се осигурява от два електродвигателя с максимална мощност по 10 kW и номинално напрежение 48V. Всеки електродвигател е свързан към група акумулатори от 400 Ah с напрежение 48V. Допълнително за удължаване на обхвата на плавателността са свързани две водородни горивни клетки с номинална мощност 3 kW; номинално напрежение 48 V; номинален ток 60 A; ефективност $\geq 50\%$; работно налягане на водорода $\leq 0,06$ MPa и консумация от 36 l/min. Водородът за горивните клетки се осигурява от специални 10-литрови бутилки с маса 15,2 kg, вместимост 1,8 куб. м, и маса само на водорода 0,150 kg, под налягане 20 MPa. Една бутилка може да осигури работа на горивната клетка от 50 минути. На покрива на плавателния съд са монтирани слънчеви панели с обща мощност 7 kW, с които да се ползва енергията на слънцето за дозарядване на батериите.

Материалът е подготвен от проф. д-р Велизара Пенчева.

Иновативни прояви и проекти

Тристранна работна среща

На 17 ноември 2021 г. се проведе тристранна работна среща с участието на акад. Николай Денков, министър на образованието и науката, и директори на дирекции от МОН и МВНР; председателя на Тараклийски район г-н Иван Паслар, ректора на Тараклийски държавен университет „Гр. Цамблак“, представители на министерства в Молдова и ректора на Русенския университет акад. Христо Белоев.

На срещата се направи анализ на двегодишната дейност по преобразуване на ТДУ във филиал на Русенския университет, проблемите и предстоящите задачи.

В периода 6–10 декември 2021 г. ще се договори онлайн среща на ниво министерства на образованието и на външните работи на Р. България и Р. Молдова за изясняване на въпросите по преобразуване на Тараклийски държавен университет във филиал на Русенския университет.

Взаимодействие между институциите при решаване на случаи на домашно насилие

Проблемите на домашното насилие в Република България обсъждаха на провелата се на 26 ноември 2021 г. в Русенския университет „Ангел Кънчев“ научно-приложна конференция на тема „Взаимодействие между институциите при решаване на случаи на домашно насилие“. Форумът се организира от катедрата по „Наказателноправни науки и сигурност“ към Юридическия факултет и е свързан с международния ден за елиминиране на насилието срещу жените на ООН – 25 ноември. Ректорът на Русенския университет акад. Христо Белоев откри конференцията и отправи приветствие към участниците в нея.

Доклади изнесоха преподаватели и докторанти от Русенския университет „Ангел Кънчев“, Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Института за държавата и правото при БАН, Югозападния университет „Неофит Рилски“ – Благоевград, и Академията на МВР.

От практиката се включиха представители на Община Русе, Районен съд – Русе, Софийска и Русенска районна прокуратура, ГД „Национална полиция“ – София, ОД на МВР – Русе, Централна комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните към Министерски съвет, РС „Изпълнение на наказанията“ – Русе, Адвокатска колегия – Русе, Регионално управление на образованието – Русе, УМБАЛ „Канев“ – Русе, УМБАЛ „Медика“ – Русе, Център за психично здраве – Русе,

дирекция „Социално подпомагане“ – Русе, както и директори на училища от гр. Русе. Участие взеха и представители на неправителствени организации – сдружение „Център Динамика“ – Русе, „Асоциация Деметра“ – Бургас, и „Каритас“ – Русе.

Основен акцент на конференцията бяха отговорностите и дейностите, с които са натоварени съответните институции, при решаване на конкретни случаи на домашно насилие. Техните представители изложиха механизма и правната рамка за прилагане на правомощията им, както и сериозните трудности, които срещат при противодействието на този проблем. Набелязаха се конкретни мерки за подобряване на междуинституционалното взаимодействие и повишаване информираността на обществото по проблемите на домашното насилие. Темите на докладите обхващаха трите основни стълба, на които се крепи търсеният краен резултат при неговото решаване: превенция – защита – разследване. Участниците се обединиха около виждането, че това предполага мултиинституционален подход, въвеждането на който ще осигури на жертвите на домашно насилие нужната правоохранителна, медицинска, юридическа, психологическа и социална помощ.

В конференцията като слушатели се включиха преподаватели, студенти и докторанти на Русенския университет, представители на институции и граждани, които имаха възможност да изкажат мнения и да зададат въпроси на авторите на докладите. Всички те участваха активно, като зададоха множество актуални въпроси и изразиха активната си гражданска позиция по темата за домашното насилие в нашата страна.

Информацията е предоставена от гл.ас.д-р Светлин Антонов.

Енергиен форум 1

На 17 ноември 2021 г. се проведе „Енергиен форум 1“ – национален младежки семинар на тема „Състояние и развитие на енергетиката“. Организатор на форума бе Научно-техническият съюз на енергетиците в България със съорганизатори – Федерация на Научно-техническите съюзи в България; Национална електрическа компания ЕАД; Български енергиен холдинг ЕАД; Електроенергиен системен оператор ЕАД; Агенция за устойчиво енергийно развитие; Комисия за енергийно и водно регулиране; Русенски университет; Технически университет – София; Териториална организация на научно-техническите специалисти – Русе, и други.

През своята над 60-годишна история Научно-техническият съюз на енергетиците в България провежда ежегодно национални енергийни конференции, като Международен енергиен форум, а от 3 години се провежда ежегодно и „Енергиен

форум 1“, който е с по-конкретна тематика.

Русенският университет „Ангел Кънчев“ поддържа традиционни връзки и взаимно сътрудничество с Научно-техническият съюз на енергетиците в България. Университетът е традиционен организатор, съорганизатор, участник и домакин на национални, регионални и университетски събития в областта на енергетиката.

„Енергиен форум 1“ бе открит от доц. Радослав Кючуков – член на Управителния съвет на Научно-техническият съюз на енергетиците в България. Модератори на събитието бяха доц. Радослав Кючуков и доц. Орлин Петров.

Участниците във форума бяха поздравени от академик Христо Белоев – ректор на Русенския университет; маг. инж. Ивайло Алексиев – изпълнителен директор на Агенция за устойчиво енергийно развитие; маг. инж. Здравко Цанков – секретар на Териториална организация на научно-техническите специалисти – Русе.

На форума бяха представени 11 доклада от водещи специалисти от Електроенергиен системен оператор; Агенция за устойчиво енергийно развитие, Русенски университет „Ангел Кънчев“, Технически университет – София; Университет за национално и световно стопанство; Технически университет – Габрово; EVN България.

Дискусиите обхващаха актуална тематика: общинско енергийно управление в енергийния преход; енергиен кооператив с нулеви енергийни разходи; проект „trinity“ на Европейския съюз; пазар на електрическа енергия; допълнителни разходи на електроенергийната система; ТЕЦ на лигнитни въглища; възобновяеми енергийни източници; фотоволтаични централи; управление на електроразпределителната мрежа; качество на електроснабдяването; енергийна ефективност на климатичната техника.

Материалът е подготвен от доц. Радослав Кючуков.

Иновативни прояви, проекти и събития

Съвместен проект на три висши училища

Ректорите на Тракийския университет в Стара Загора, Университета за национално и световно стопанство и Русенския университет „Ангел Кънчев“ доц. Добри Яркоч, проф. Димитър Димитров и акад. Христо Белоев, както и Българската стопанска камара, започват съвместна работа по проект „Съвместен интегриран подход за модернизация и цифрова трансформация на обучението в приоритетни професионални направления от висшето образование чрез партньорство между ТрУ, УНСС, Русенски университет и БСК (СИПМО-ТрУ)“.

Тракийският университет ще си партнира с УНСС, Русенския университет и БСК в изграждане на нов интегриран модел за предоставяне на съвременно и модерно висше образование

Приоритетите в съвместната работа ще са в областта на модернизацията и развитието на висшето образование, както и осигуряване на качествено развитие на подготвени кадри в областта на нови специалности като агротроника, виртуални технологии, хранене и биомедицина, качеството на храните, ветеринарномедицински и здравен туризъм.

Предстои модернизиране на учебната документация и разработване и въвеждане на нови програми; професионално развитие на преподаватели, чрез провеждане на мобилности и обучения и кариерно ориентиране на студенти и мобилности.

Устойчива и ефективна връзка между висшите училища и пазара на труда ще гарантира споделянето на ресурси, ефективното използване на хибридни иновативни форми за обучение, както и модернизиране на образователния процес чрез дигитална трансформация и въвеждане на модерни форми на обучение.

Целта на проекта е осигуряване на модернизацията на висшето образование чрез внедряването на съвместен модел за модернизация, цифрова трансформация, повишаване квалификацията и капацитета на преподавателския състав и осигуряване кариерно развитие на студентите, обхванати от проекта. Конкретно в участващите университети ТрУ, УНСС, РУ и с помощта на работодателската организация БСК се цели постигане на динамично съответствие между търсенето и предлагането на специалисти с висше образование в областите, обхванати от професионалните направления, залегнали в изпълнението на проекта.

Проектът е финансиран по Оперативна програма „Образование за интелигентен растеж“ процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05M20P001-2.016 „Модернизация на висшите училища“. Бенефициент е Тракийският университет, с период на изпълнение 30 месеца, като стойността на проекта е 4 864 933.92 лв.

По материали на Тракийски университет

***

На 31 октомври 2021 г. Русенският университет домакинства българо-румънска международна среща по създаването на международен клъстер за изграждането на втори мост Русе-Гюргево.

В срещата, домакин на която бе ректорът на Русенския университет „Ангел Кънчев“ академик Христо Белоев, взеха участие още кметът на

Русе Пенчо Милков и екипът му. Около тази идея се обединиха областният управител на Русе Борислав Българинев на среща с евродепутатите Петър Витанов и Сергей Станишев, председателят на Комисията по европейски въпроси и депутат в долната камара на румънския парламент Стефан Мусою, както и доскорошният председател на Окръжния съвет в Гюргево Мариан Мина, който понастоящем също е народен представител в парламента на северната ни съседка.

Очаква се до средата на следващата година да се излезе с конкретно предложение къде точно в района на Русе – Гюргево да бъде изграден новият мост над река Дунав. Става дума за детайлна техническа спецификация, отговаряща на всички въпроси, касаещи строежа на съоръжението, категорични бяха участниците в срещата.

Предвижда се след изготвянето на подробната техническа документация в Европейския парламент и Европейската комисия да бъде представена необходимостта от изграждането на втори мост тук и да се търсят възможности за неговото финансиране по програмата за регионално развитие или тази за транспортна свързаност.

***

На 19 ноември 2021 г. се обсъдиха нови идеи за връзките между работодатели и студенти, предлагане на работни места и разширяване на дейностите на Кариерния център на Русенския университет.

В работната среща взеха участие Андрей Арнаудов и Снежанка Книш от BULGARIA WANTS YOU и Георги Първанов – управляващ директор на „С Team“.

Модернизация на висшето образование в Централна Азия

На 18 ноември 2021 г. се откри VI-ата среща по евразийския проект „Модернизация на висшето образование в Централна Азия чрез въвеждане на иновационни образователни технологии“, на който Русенският университет е координатор. В срещата участваха повече от 90 представители на 20 университета от 10 страни. Получените резултати до момента са впечатляващи – в 15 университета от Централна Азия са създадени Центрове за иновационни образователни технологии по модела на русенския и зали за активно учене, във всяка от тези страни е разработена и приета Концепция за адаптиране на образователните системи към дигиталната генерация, написано е Ръководство по иновационни образователни технологии, подготвени са 75 лектори, които от своя страна са обучили повече от 1200 преподаватели за използване на такива технологии в учебния процес, създават се виртуални библиотеки и уеб базирани курсове. По решение на Европейската комисия, поради пандемията, продължителността на проекта беше удължена с една година, а също така беше разрешено да се увеличи бюджетът за трудови възнаграждения с 20%, което много рядко се случва.

В края на приветствието си ректорът акад. Христо Белоев благодари на всички партньори и сподели, че с нетърпение очаква пандемията да отmine и следващата среща да бъде присъствена.

Иновативни прояви и проекти

Анкета с Еразъм студенти

През месец ноември 2021 г. вестник „Студентска искра“ съвместно с Еразъм офиса на Русенския университет и старши експерт в поднаправление „Международно сътрудничество“ Диана Георгиева проведеха анкета сред Еразъм студентите, обучавани в университета през зимния семестър на учебната 2021–2022 г. Анкетата бе насочена към обучението в епидемиологична обстановка и очакванията на студентите в чуждестранна среда. Въпросите и отговорите на Луис Томас Уолх Силвестр (Испания), Мария Росарио Мартинес Рубио (Испания) и Матю Джордан (Франция) показаха, че търсещият младежки дух е характерен за младите хора, независимо от сложната ситуация в Европа.

1. Какво Ви мотивира да дойдете в Русе за толкова дълъг период от време, когато повечето хора изобищо избягват да пътуват в чужбина?

Luis Thomas (Es): Отдавна исках да се насладя на преживяването Еразмус. През последните години, обаче, поради ситуацията и други фактори доста се колебаех. Една от причините да се реша да го направя беше, че една приятелка пътува по Еразъм миналата година и беше очарована, а друга щеше да пътува през тази година. Друга причина беше, че усетих демотивираност по отношение на ученето и на средата ми и наистина имах нужда от промяна в живота си и разширяване на кръгозора.

Освен това, винаги съм искал да живея на много места и това пътуване беше шанс за мен да поживея в чужбина и да се потопя в нова култура за известно време.

Maria Rosario (Es): Защото искам да опознавам различни страни и култури, а и да се възползвам от възможността да практикувам езици.

Matthieu Jollard (Fr): Вече бях посещавал някои страни от Източна Европа (като Русия) и имах желание да се върна отново в Източна Европа.

2. Как оценявате COVID мерките в града и в университета по отношение на ученето и ежедневието. Ако е възможно, сравнете ги с такива, приложени във вашия град и/или университет.

Luis Thomas (Es): В университета COVID мерките са по-стриктни, отколкото в града, но като цяло не е много строго. Няма проблеми, обаче, защото повечето сме ваксинирани. Там, където живея, COVID мерките бяха много по-стриктни навсякъде. Сега ситуацията е по-добра, но ние спазваме някакви мерки, за да избегнем нов бум на болни.

Maria Rosario (Es): COVID мерките в Русе като цяло са доста отхлабени, като се има предвид ситуацията. В Испания COVID ситуацията в момента е добра, затова има доста по-малко строги мерки, но когато беше зле, мерките бяха много по-строги, отколкото са тук.

Matthieu Jollard (Fr): COVID мерките са почти едни и същи тук, в Русе, и във Франция – хората трябва да носят маски, като влизат в магазини или обществени сгради. Но университетите са отворени във Франция – учи се присъствено.

3. Предпочитате ли онлайн или директно обучение в нашия университет?

Luis Thomas (Es): По мое мнение, присъственото обучение е по-добро и по-удобно тук. Аз живея близо до университета и съм в една стая с други хора, които може да спят или да се съсредоточават върху други неща, докато аз съм в час.

Maria Rosario (Es): Предпочитам присъственото обучение, защото е по-добре да се срещаш със състуденти и преподаватели.

Matthieu Jollard (Fr): Разбира се, че предпочитам да съм в класната стая, отколкото в моята домашна стая. В началото на пандемията беше добре, но сега не мога да се концентрирам за повече от 5 минути, когато слушам лекция онлайн.

4. Чувствате ли се в безопасност тук?

Luis Thomas (Es): Да! Чувствам се удобно и сигурно тук, след известен период от време.

Maria Rosario (Es): Да, винаги се чувствам сигурна.

Matthieu Jollard (Fr): Да, чувствам се в безопасност – ваксиниран съм, така че няма да има проблем. Но ако нещо сериозно ми се случи, честно казано, предпочитам да съм във Франция, отколкото тук.

Материалът е подготвен от Диана Георгиева и доц. д-р Анелия Манукова. Превод: Милена Попова.

Адвентен календар 2022 г.

Двадесет и шест студенти от новата специалност „Дизайн“ на Русенския университет „А. Кънчев“ решиха да последват примера на своите колеги от 2. курс, които миналата година участваха и спечелиха 1. място в международен конкурс за създаване на Адвентен календар.

Всеки от студентите изработи красив дизайн на една страница от календара, като включи пожелания и интересни картини с трансформации, изучавани по математика с доц. д-р Емилия Великова, преподавател в Русенския университет.

За техническото изпълнение съдейства доц. д-р Дойчинов, ръководител на катедра „Промислен дизайн“, който показва в онлайн режим специфични елементи от предпечатната подготовка на рекламни материали.

На 3 декември 2021 г. студентите подариха Адвентния календар на ректора акад. Христо Белоев. Те зарадваха академичното ръководство, като показаха чрез създадените материали усвоени знания, желание за развитие и потенциал за бъдещи успехи в специалност „Дизайн“. Студентите благодариха за изключителната подкрепа от страна на ректора при създаването на тази нова специалност и пожелаха много успехи на университета, както в националното, така и в международното образователно пространство. Младите хора изразиха желанието си да учат присъствено.

Ректорът им пожела да са здрави, поздрави ги за проявеното творчество и им пожела да заемат първо място в международния конкурс на проект CODANEC с изработения календар.

Проект CODANEC „Да свържем хората по поречието на Дунава чрез култура“, част от който е и конкурсът за Адвентен календар, е на шата Баден-Вюртемберг, Общината Улм, Германия, и Института за виртуално и реално образование на възрастни към Университета в Улм, Германия.

Материалът е подготвен от доц. д-р Емилия Великова.

Спасение – „ще се моля с дух, ще се моля и с ум: ще пея с дух, ще пея и с ум“

Русенското издателство „Лени Ан“ публикува поетическата книга на Руси Русев „Спасение“. Макар стихосбирката да е дебютна, авторът е много добре познат и уважаван в академичните, литературните и въобще културните среди в Русе. Руси Русев е дългогодишен преподавател по български език и литература в Русенския университет, учен с разностранни хуманитарни интереси, преподавател, обучил поколения студенти, литературен критик и историк и активен участник в културния живот на града. Отзивът за книгата му е съвместна публикация на вестник „Утро“ и вестника на Русенския университет „Студентска искра“.

доц. д-р Велислава ДОНЕВА

„Спасение“ е лична поетическа книга с послания. Заглавието вдига глава нагоре, опъва бялото платно на Надеждата сред бездуховното хоризонтално време. Обвързва, пронизва тялото на книгата и до края подава ръка на човека, подарява му смирение и вдъхновение, за да му помогне да разгадае себе си, докато извървява Пътя:

Идвам, дядо, идвам!

Нека двамата да повървим – аз донякъде, до половината тайна, а ти, миличка, върви, върви... („До половината тайна“)

Макар да е първа поетическа книга за Руси Русев, това не е дебютна поезия. Измежду събираните по синорите на живота треви, цветя, бодили и билки, сега Руси Русев е избрал да сподели тези 21 поетически къса, които го разкриват като отворено сърце. Автономинцията създава впечатление в повечето от стихотворенията, че те са рефлексия на моментно състояние. Но стиховете говорят и това, че саморазкриването е започнало много отдавна и сега то цели да открие и докосне спотаеното не толкова като образ, колкото като продължителни състояния, които често засядат отвъд думите. И чуваме словото на апостол Павел към коринтяните: „...ще се моля с дух, ще се моля и с ум: ще пея с дух, ще пея и с ум“.

Стихотворенията заплитат фина мрежа от интимни настроения, от екзистенциални прозрения, неспокойствия, тревоги. Като форма са кратки и краткостта им е едно разголване на мълчанието. Допада ми повикът към простотата и жаждата по думите. Те достигат до нас след онова достойно съсредоточаване, родило преодолението, изстраданото или спасителното мълчание.

Силата на творбите е във финалните метафорични резюмета, които събират около себе си образите. Тази поезия е и лично изповедна, но и гражданско-социална, отворена, диалогична, чрез нея протичат енергиите между поет и читател. Класически стихове, изпълнени с лекота и деликатност, но и с личностна позиция. В живото сърце се оглеждат множество възможни светове – и вътрешни, и външни, които пулсират в темите и мотивите.

***

Уловените утринни мигове-рефлексии, силуети на измъкнати от тишината думи, отломъци – откъснати листа в сезоните на душата („Зима“, „Пролет“) изпълват вселената у човека („Лято“). Градежът на светове е част от хармоничния Вселенски промисъл. Душата на героя е заредена със слънце, но и живее в студа на необятното с тревожността

на последните си екзистенциални въпроси. В стихотворенията-послания „Въпрос“, „Спасение“, „Накъде“, „Знаем“ поетът е на директна среща с нас и ни засвидетелства изстраданото си доверие: Самоизмамахме се, заразени от вируса коварен на себичността. Доверява ни изповедно проблема за маската, за слепотата, за подменените ценности в нашия несвършен свят. Чувствителните рецептори за света на думите улавят бълбуканията на глупостта.

Глупоток, Глупоток –
пълнолуден и дълбок,
страстно в теб се влива
Глупостта ни уродлива –
Краековна и вековна,
Извечна и съдбовна.

(„Глупоток, глупоток“)

Най-тревожни, изпълнени дори с трагика, са стиховете, посветени на днешната съдба на България. Поетът боледува по свой начин болното време. Стои озадачен, скръбен, предаден пред нравствения погром. Сигурно е преминавал през високо температурно отчаяние, но сега не му позволява да забива победното си знаме. Книгата се е опазила от деструктивния рушителен патос. „Магаре и славей“, вече цитираният „Глупоток, глупоток“, „Сънят на лозата“ са поетическа диагноза на новите вируси от новите български времена:

...В празничното заскрежено утро
лозар угрижен гледаше лозата
и питаше с тревожен глас:
Трифоне, Трифоне, защо
се е така превила, Трифоне,
превила към земята и прилегнала?
Трифон със свито сърце мълчеше.
(„Сънят на лозата“)

Тревожният въпрос среща мълчанието и на светията, а това вече е страшно – няма отзив, няма я божествената отзивчивост.

***

А Човекът? Къде е Венецът на творението? Какво остана от образа на подобие в умението да обичаме и да състрадаваме. Или все по-устремно се приближаваме към своята космическа изоставеност?

Самоизмамахме се, заразени
от вируса коварен на себичността.
Човечността със зеници разширени,
Трескаво криле разпери и излетя от нас.
Сега кръжи неваксинирана, без маска,
на безопасно разстояние във синевата,
заслушана в позивните плахи на душите,
копнеещи за животворната ѝ ласка.
Кръжи, кръжи Човечността
Над своите запустени гнезда...

„Знаем“ е стихотворение за осмислянето на живота и смъртта и благодарност за божествения промисъл да бъдем опазени от знанието, което би лишило от смисъл всичко.

Знаем, но не вярваме –
и по-добре така е –
иначе не ще живеем нито ден.

В този размисъл участва и „Homo Sapiens 2020“ с конкретен съвременен портрет от натура. Картинага разкрива колко крехък и чуплив е животът и колко безразсъдно човекът руши себе си и другите, докато пътува през него. И остава сам, колкото да разбере, че всъщност се случва каквото каже Той.

На високото стоеше сам
с бляскащи възбудени очи,
съвсем сам, без себе си дори...

***

Смириенето се ражда в ранената от часовете самота душа. След очакването, тръпненето, терзаниято идва времето на Смириенето („Смирение“, „Зима“). И на Милостта.

Смири се, с мир мири се –
шепнеше ѝ белотата на снега.
Изтерзаната душа се спуши
и кротко в шепите на Бог заспа.

***

Предаността, верността към думите, понякога е по-голяма и от тази към хората, към езика им. Само поетът може да защити и съхрани живота и целостта на езика („Молитвата на думите“).

– Господи, дай ни сили Повелята,
във „Прогласа“ изречена, която жива
през времената у себе си ревниво носим,
да съхраним и днес в сърцата си,
жива да я съхраним!

Дай ни сили, сили дай ни, Господи!

***

Стиховете на поета пазят ключа за непрестанното му завръщане към скъпите неща, свят нежен, дълбок и приближен, свят – споделеност, ново начало, където малкото е една мяра с голямото („Кучето бездомник“). Лично съкровени, искрени и силни, заредени с нежност и обич са стихотворенията, посветени на скъпите хора: „Любов“ – животът храм, магия, окъпана в светлина; „До половината тайна“, „Пръстени“ – В синята утрин на твоите сини очи/тихо пристига денят ни.

***

В заключение на читателските ми размисли: „Спасение“ е талантлив поетически документ за отношенията на Руси Русев с думите. Те са като отношенията му с хората – честни, доверителни и доверчиви, деликатни и драматични. Но той знае тайната на паузата между думите. Тя спасява, възстановява взаимното доверие. Вълнуваща, премислена, преболедувана книга, събрала прозренията, болките, тревогите, поклона пред живота, изумлението от красотата и хармонията му.

Тази книга ще извика може би втора своя посестрима. *Сърцето на поета остава отворено.*

Страници за академично творчество

Будителите –
вчера и днес

На 3 ноември 2021 г. се проведе уебинар на тема „Будителите – вчера и днес“, организиран от специалност „Български език и история“ към катедра „Български език, литература и изкуство“ на Русенския университет в партньорство с гражданското русенско сдружение *Startup Factory*. Той бе по повод Деня на народните будители – 1-ви ноември. Участници в него бяха преподаватели, учители и студенти, които се включиха в оживена дискусия в края на онлайн срещата.

Уебинарът бе открит с презентация на тема „Будителите – вчера и днес“ и даде значението на делото на възрожденските будители, обърна внимание на различните примери за будителска дейност днес. Темата провокира размисли, въпроси и осмисляне на различни гледни точки относно будителската дейност „вчера“ (т.е. в българското историческо минало) и „днес“ (т.е. в нашата съвременност).

Панелистите на уебинара бяха: *Иван Господинов* – докторант по философия на образованието в *Catholic University of Eichstaett-Ingolstadt*, Германия, и учител по философия в България; *Михаил Мишев* – студент във втори курс в Американския университет в България със специалност „Политически науки“; *Катрин Христова* – жената зад каузата на 20-годишния писател Иво Христов, който се бори с тежка диагноза; *Мария Георгиева* – ученичка в 10. клас в АЕГ „Гео Милев“, член на клуб по творческо писане и журналистика „Слово“ към Възрожденско

читалище „Зора“, Русе, и носител на множество награди в различни сфери на образованието. Всички те представиха дейността си – пример за съвременно будителство.

Иван Господинов е бивш възпитаник на фондация „Заедно в час“ и е председател на неправителствената организация „Образование без раници“, която работи за това българските деца да имат най-добрите в света безплатни образователни ресурси и в подкрепа на хората, които са ангажирани в образованието. На семинара „Будителите – вчера и днес“ той представи темата „За иновациите в образованието – в и извън дигитализацията“. Последвалите въпроси към него бяха свързани с мнението му за висшето образование в България и чужбина, с положителните и отрицателните страни от онлайн обучението, със съпоставка между онлайн обучението в България и чужбина и др.

Михаил Мишев изнесе презентация на тема „Каузата ми като ромски активист“. Той изложи възгледите си за положителното бъдеще на ромската общност в България, както и за оптимистичните тенденции в нея. Според него на общността трябва да се гледа като на „капацитет и ресурс“, а не като на заплаха. Неговото представяне предизвика жив интерес и изобилие от въпроси, засягащи различни сфери от живота на ромската общност в България. В крайна сметка се получи ползотворна дискусия и за „двете страни“.

Катрин Христова впечатли с темата „Кой съм аз?“. Всъщност, това заглавие носи нейната фотокнига, като всички средства от продажбата ѝ

отиват за лечението на Иво Христов. В книгата има както снимки на ръце на хора от различни възрасти и социални прослойки от 0 до 101 години, така и техни мисли. Фотокнигата има за цел да провокира зрителя, като го накара да потърси дълбоко в себе си отговора на вечния въпрос – „Кой съм аз?“.

През април месец 2021 година Катрин публикува клип в социалните мрежи с Иво Христов на тема „Вътрешен глас“. Катрин успя да привлече повече публичното внимание към каузата на Иво Христов, който има девет издадени книги зад гърба си, но и множество тежки операции, свързани със заболяването му. Видеото цели не само да прикани хората да помогнат на младия писател чисто финансово, но и да разкрие вътрешната борба на един млад човек, който успява да разгърне потенциала си, въпреки трудната си съдба.

Вечерта завърши с личното творчество на *Мария Георгиева* чрез нейната първа фентъзи творба, спечелила първо място през 2017 г. в Националния литературен конкурс „Заветът на Апостола“. Нейният избор да представи най-ранното прозаично произведение, завоювало определено признание, е продиктуван от идеята ѝ да представи будителската дейност в една по-приказна светлина и да „разчупи“ виждането за нея. Основното ѝ послание е, че всеки може да стане съвременен будител, стига да запази заветите на Апостола и да ги прилага в контекста на съвременността ни.

Михаела Георгиева, 2. курс, спец. „Български език и история“

Тридесет години клуб „Ехо“ –
история и спомени

Преди повече от 30 години група преподаватели и служители на Русенския университет, любители на туризма, учредяват Туристически клуб „Ехо“ към дружество „Академик“ на университета. Клубът винаги е имал двама планински водачи – Пламенка Христова и Вилиам Манев. Ежегодно се организират екскурзионни походи през лятото – изкачване на връх Ботев през месец май, и посещение на хижите Козя стена и Ехо – през ноември, както и автопоходи. През годините се редуват и посещават планините в България, а водачите подготвят интересни и разнообразни маршрути. Участниците в клуб „Ехо“ са първата група, посетила преобразуваните в хижи застави в планината Беласица след отменяне статута ѝ на затворена гранична зона. Организират се походи в Гърция и Румъния, свързани с университетски исторически инициативи. Към клуба непрекъснато се присъединяват и настоящи и бивши студенти, техните семейства, приятели и колеги.

По време на преход винаги се спазват изискванията за безопасност – един водач в началото и един в края на колоната, и това винаги са Вилиам Манев и Пламенка Христова. През последните години техни достойни заместници стават Димитър Памукчиев и Владимир Дочев.

Планинарството следва основни правила – никога да не се изоставя никои и всеки да знае, че може да разчита на помощта на останалите. Вилиам Манев, планинарят с най-голям опит, често, докато групата се любовува на поредната възшебна гледка, пояснява кои върхове се виждат, а в почивките на преходите чете на глас откъси от произведения на Чудомир.

Всеки, докоснал се до основната група на клуб „Ехо“, остава привлечен от приятелската атмосфера, спомените за приятните дни сред природата и песните и шегите край вечерния огън. Групата е достигала до 45 души, като се попълва за броени дни след обявяване на маршрута.

При организацията на проявите си клубът винаги е подкрепян от дружество „Академик“ в лицето на Стефан Георгиев и Вела Стойчева. Клуб „Ехо“ е активен участник в отбелязването на годишнини на университета с туристически мероприятия, бригади за почистване и благоустройство на хижа „Ехо“ и маркировката около нея.

Незабравими за членовете на клуба остават футболните срещи между отборите *Баир* и *Таратор*, излъчени от състава на групата, а понякога и допълнени от отседнали в хижата планинари. И както си е редът – има съдия и мажоретки, много смях и дори счушена ръка на всеотдайно млада футболистка.

В планината са организирани тенис турнири, конкурс за разпознаване на дървесни видове и много игри на филми и думи, свързани с артистични умения. Дружно се заиграват хора на поляната в почивката на преход, за рожден ден на приятел или на вечеря край язовир „Кърджали“.

През годините Димитър и Иглика Памукчиеви съставят, илюстрират и издават песнопойка, която всеки от клуба носи, независимо колко е тежка раницата му, а китарата е неделима част от багажа на Димитър Памукчиев. Вечер край огъня се запалват челниците, отварят се песнопойките и се запяват любимите песни. Обикновено в групата има повече от двама-трима китаристи и китарата обикаля от човек на човек и така се сменя репертоарът.

Почти всички членове на клуба запазват красивите панорами и весели преживявания в снимки и клипове, които се споделят през септември в Русе на организирана среща и се правят планове за следващи походи.

Всеки екскурзионен поход завършва с вечер на бог Перун, който, подпомаган от самодиви, дава планински имена на всеки нов участник, а носителите на нови имена се представят с песен, стих или шегя пред групата. Удоволствие и емоция свързва целия екип, събиращ листа, клони, шишарки и други материали, подготвящ сценария и костюмите на Перун и самодивите. Сценарият и костюмите винаги са различни, но винаги оригинални и актуални – например на похода през 2021 г. в сценария имаше препратки към олимпийските игри. Ролята на бог Перун се изпълнява от различни хора в различните години – имало е случаи и дами да се превъплъщават в божеството. В различните години чрез този ритуал планинските си имена са получавали от 5 до 10 човека на година. За повече от 30 години това е впечатляващ брой участници.

Някои от основателите на клуба вече не могат активно да участват в мероприятията – един живее и работят в чужбина, други – по здравословни причини. Младите попълнения дават надеждата, че щафетата е поета и клубът ще остане семейство за любители на планината, както го чувстват основателите на клуб „Ехо“.

Материалът е подготвен от Юлия Златева, един от учредителите на клуб „Ехо“.

Университетски спортен център представя...

Есенни студентски спортни прояви 2021

Национален есенен университетски шампионат по тенис на маса

Под ръководството на ст. пр. д-р Валери Йорданов, ръководител катедра ФВС, отборите на Русенския университет по тенис на маса се представиха много успешно на Есенния университетски шампионат 2021.

Русенският отбор при студентките бе в състав: третокурсничките Ивелина Иванова, Адриана Иванова и студентката от първи курс Ивет Илиева. Те постигнаха три победи срещу УНСС с 3:0, срещу Медицински университет (Пловдив) 3:1 и срещу Пловдивски университет с 3:0 и заеха **второ място**. Това е една отлична позиция преди финалния турнир на Националната универсиада през 2022 г.

Мъжете в състав Огнян Тодоров, Константин Камбуров и Светослав Горанов се представиха според очакванията. Шестото място във временното класиране е предпоставка да се придвижат по-напред след изиграването и на пролетните срещи.

Национален есенен университетски шампионат по плуване

Русенският университет в есенния шампионат по плуване бе представен от отличния наш плувец Богомил Яковчев (спец. Право).

Той се състезава на дисциплината 50 метра гръб.

След силно и мощно плуване той се „вклини“ между двамата представители от Националната спортна академия и зае призовото **второ място**.

Национален университетски шампионат по футбол

В залата на Националната футболна база „Бояна“ в София се проведе Националният университетски шампионат по футбол за 2021 г. Взеха участие най-добрите 12 студентски футболни отбора, разпределени в четири предварителни групи. Съставът на Русенския университет,

ръководен от гл. ас. д-р Камен Симеонов, се представи повече от достойно, като извоюва **бронзовите медали** след победи с 3:2 над Технически университет – София; със 7:0 над Висшето строително училище – София; и с 9:2 над Нов български университет – София.

Русенският отбор бе в състав: Мерт Тасим, Гален Йорданов, Невзи Ниязиев, Дениз Неджмиев – капитан, Беркан Ибрямов, Станимир Ангелов, Кристиан Маринов, Атилла Юмер, Владимир Перчемлиев, Тихомир Друмев – вратар.

На полуфинала, по пътя към първото място, отборът се бори достойно, но отстъпи с 2:4 от класния отбор на УНСС – София. Русенският отбор се класира на **трето място**.

За най-полезен играч на турнира бе избран русенският капитан на отбора Дениз Неджмиев, който със своята вдъхновена игра водеше отбора от победа към победа.

Дунавски маратон „Приста“

По отлично подготвените трасета на Западен парк Русе със старт/финал пред Метро – Русе, се проведе четвъртото издание на Дунавския маратон „Приста“. В партньорство с редица съорганизатори и през 2021 г. Университетският спортен център при Русенския университет бе в основата на организирането и провеждането на маратона. Стартираха 154 бегачи от 21 града в страната.

Победители в най-дългата дистанция от 35 км с 820 метра денивелация излязоха силните лекоатлети Ивайло Вълвев от Плевен и Атанаска Атанасова от София.

В бягането освен студенти участва и доц. д-р Валентин Бобилев, който пробяга успешно 14-километровата дистанция.

*Валентин Каменаров,
Университетски спорт*

Университетски спортен център представя...

Приз Доброволец на СТПД „Академик“ за 2021 г.

За насърчаване на доброволството в дейността на Спортно-туристическо и природозащитно дружество „Академик“ Управителният съвет на сдружението обяви процедура за номиниране на личности за приза „Доброволец на СТПД Академик“ за 2021 г.

Целта бе по-нататъшно развитие и популяризиране на доброволството, отдаване на заслужено признание на доброволците за извършваните от тях дейности в полза на дружеството, на Русенския университет, на планинарството и туризма в Русенското Поломие и в НП „Централен Балкан“.

С решение на УС от 18.11.2021 г. за носители на златен приз „Доброволец на СТПД Академик“ за 2021 г. са определени:

Лидер на група „Туристи“: доц. д-р Пламенка Тодорова Христова;

Член на група „Туристи“: инж. Румен Кънчев Кожухаров – деятел „Хижно дело и туристическа маркировка“.

За техни подгласници са определени:

Категория „Студенти“: Александър Вълков Вълков – деятел на спелеоклуб „Академик“ и „Хижно дело и туристическа маркировка“;

Категория „Ветерани“: Петко Георгиев Попов – деятел на клуб „ХДТМ“;

Категория „Приятели на СТПД „Академик“: Милан Христов Тютюнджиев – клуб „Туристи-Ветерани-Приста“ – Русе.

***

Доброволчески дейности, изпълнени през 2021 г. с подкрепата и съдействието на дружества НП „Централен Балкан“, ПП „Русенски Лом“, PIRIN HILL ООД, дарения на преподаватели от Русенския университет и на други граждани на Русе и страната:

» Разчистване от множество паднали дървета, клони, буйни храсти и треви по изоставени и непроходими с години шест основни пътеки в ПП „Русенски Лом“ и други райони на Русенска област, в т. ч. екопътека „Грамовец“;

» Изработка и поставяне на възлови места по маршрутите в Русенското

Поломие на 28 указателни стрелки, 6 предупредителни табелки и 3 маршрутно-информационни табла (всички с логото на СТПД „Академик“ и Русенски университет);

» Основен ремонт и цялостно възстановяване на ключовия полуразрушен и изключително опасен за преминаване мост над река Черни Лом (до Скален комплекс „Грамовец“);

» Обезопасяване

преминаването по екстремна пряка пътека по маршрута с. Табачка – скален/пещерен комплекс „Водна – Тъмно“ чрез поставяне на 14 броя П-образни метални хватки, осигурителни клинове и помощно стоманено въже;

» Изграждане с бетонов масивен фундамент на 17 маркировъчни стълба по маршрут Е3 в НП „Централен Балкан“;

» Изграждане на уникален (единствен в страната) пространствен панорамен указател към 22 от най-високите и популярни върхове в Стара планина;

» Укрепване и доизграждане на три обезопасителни въжени парапети по маршрут Е3 в НП „Централен Балкан“.

Стефан Георгиев

Университетски спортен център представя...

Тридесет години клуб „Ехо“ към СТПД „Академик“

През 2021 г. академичната туристическа общност на Русенския университет „Ангел Кънчев“ отбелязва 30-ата годишнина на туристически клуб „Ехо“ към СТПД „Академик“.

По този повод са отпечатани юбилейни плакат и картички, организиран бе поход до хижа „Ехо“ с радиални излети в района.

Организираното изкачване на връх Юмрука бе свързано с паметната дата 28 март 1990 г., когато 23-ма преподаватели и служители от Русенския университет учредяват клуб „Ехо“. На състоялата се в хижата планинска среща двадесетте участници – настоящи членове на клуба, бяха поздравени от председателя на Спортно-туристическо и природозащитно дружество „Академик“ доц. д-р Руси Минев, който също е член на клуба. Гл. ас. Юлия Златева, един от учредителите, разказа интересни моменти от богатия на изяви, предизвикателства и успехи над 30-годишен календар на клуба.

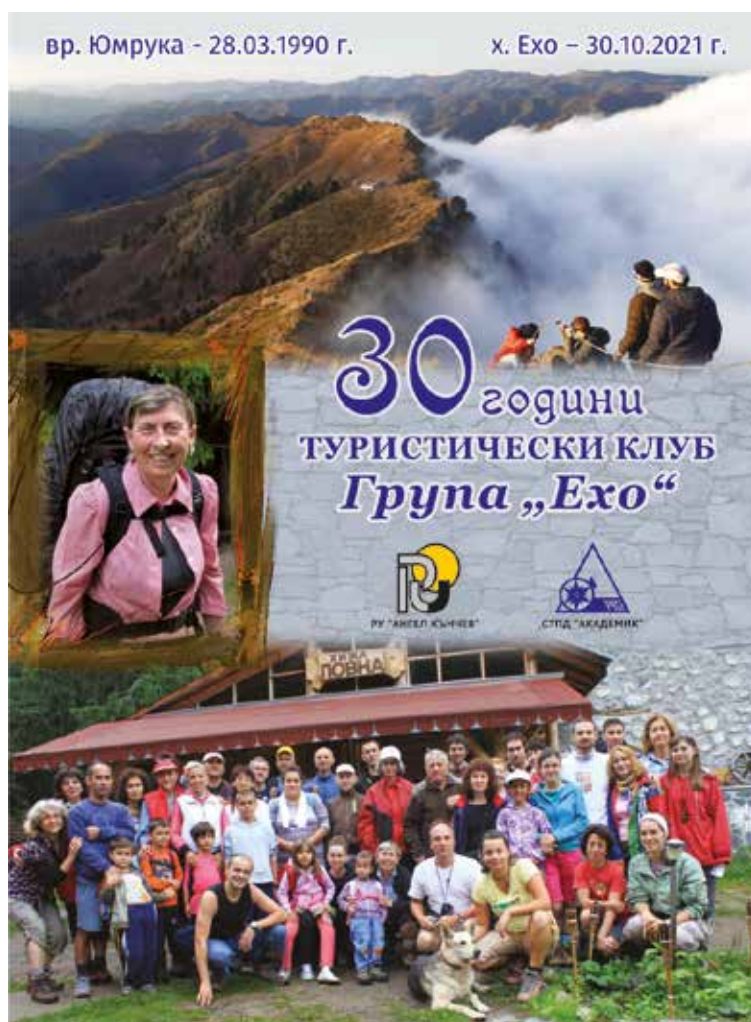
Инициатор за създаването на клуба и негов ръководител почти през целия период на съществуването му е доц. д-р Пламенка Христова.

Пламенка Христова е добър организатор, планински водач от 1990 г., ръководила и водила е десетки групи за походи, екскурзии, излети, екскурзионни летувания, бригади на хижите „Ехо“ и „Козя стена“, спортни празници, участва в разработването и изпълнението на проекти на дружеството по различни програми и др.

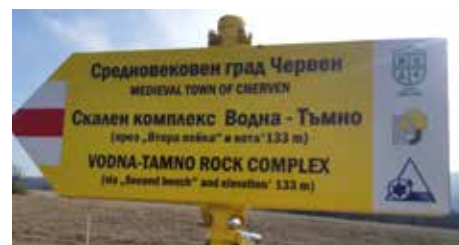

За своята многогодишна всеотдайна дейност за развитието на туризма сред академичните общности в Русе и страната доц. Христова е награждавана с отличия от дружеството, Русенския университет, както и с най-високите отличия на Българския туристически съюз – медал „Алеко“ и медал за особени заслуги.

По повод годишнината на клуба, за особени заслуги и принос за развитието на туризма, доц. д-р Пламенка Христова е наградена с

плакет на Българския туристически съюз. Отличието бе връчено на заседание на Академичния съвет на Русенския университет на 23 ноември 2021 г.

Университетски спортен център представя...

Тридесет години клуб „Ехо“ към СТПД „Академик“ – история в снимки

Книжарница „Академи Книга“

Вестник „Студентска искра“ продължава рубриката, свързана с представянето на най-новите книги, учебници и помагала в книжарницата на Русенския университет.

Книжарницата на Русенския университет е спътник и приятел

на студентите и преподавателите през годините, като докосва търсещите със събраните знания.

Очакваме ви на място в Централен корпус на Русенския университет или на адрес: <https://www.facebook.com/academikniga/>.

При нас, освен книги, учебници и помагала, ще намерите необходимите пособия за писане, чертане, съхранение, класификация.

Вашите нови книги

СТУДЕНТСКА ИСКРА

vestiskra@uni-ruse.bg
www.uni-ruse.bg/university/newspaper

Издава Русенският университет „Ангел Кънчев“ ул. „Студентска“ № 8

Вестник „Студентска искра“ е носител на Орден „Св. св. Кирил и Методий“

II степен с указ № 1517/19.05.1983 г. на ДС на Р България, удостоен е с Почетния знак на Русенския университет на 05.02.2013 г. и с Кристалния приз на Русенския университет на 05.02.2018 г.

Главен редактор: доц. д-р Анелия Манукова

Коректор: Йовка Райчева

Връзки с обществеността и рекламата (ВОР): Валерия Горнячка, Юлияна Андонова, Милена Попова

Репортери: Велислава Донева, Михаела Георгиева

Фоторепортер: Юлияна Андонова

Вестникът се издава в електронен формат и на хартиен носител и се разпространява безплатно.

Редакционно броят е приключен на 08.12.2021 г.